

گزارش

یازدهمین سمینار بیمه و توسعه:

رقابت سازنده در گرو همکاری و تلاش

● سعید نجفی

در مراسم افتتاحیه سمینار، دکتر عبدالناصر همتی، رئیس کل بیمه مرکزی ایران، با ارائه گزارش مسوولی از روند تحول صنعت بیمه در دو برنامه پنج ساله، چشم‌انداز آینده این صنعت را در پرتو توسعه رقابت شرکت‌های بیمه و تقویت نظارت بیمه مرکزی، روشن ارزیابی کرد.

دکتر همتی با اشاره به نقش بیمه در توسعه سیاسی - اقتصادی کشور، گفت: تمامی جهت‌گیری‌های بیمه مرکزی در جهت توسعه سیاسی و اقتصادی کشور بوده است. وی با تأکید بر این مطلب که بیمه یکی از اصلی‌ترین ابزارهای مدیریت ریسک است و در حیات اقتصادی، اجتماعی و دینی جوامع نقش مهمی ایفا می‌کند، بیان داشت: باید در جهت توسعه سیاسی و اقتصادی کشور و برای ایجاد رقابت و آزادی‌سازی در صنعت بیمه اقدامات مهمی را انجام دهیم.

وی افزود: ایجاد حق و تکلیف برای کارآفرینان، استفاده از منابع و بهینه‌کردن تخصیص این منابع، افزایش کارایی، منطقی‌کردن قیمت‌ها، حذف محدودیت‌های غیرضروری و جایگزین کردن

یازدهمین سمینار «بیمه و توسعه» با موضوع «راهکارهای توسعه رقابت در بازار بیمه کشور» با حضور دکتر سیدصفدر حسینی، وزیر امور اقتصادی و دارایی؛ دکتر عبدالناصر همتی، رئیس کل بیمه مرکزی ایران؛ مدیران عامل شرکت‌های بیمه دولتی و خصوصی، استادان دانشگاه و دست‌اندرکاران صنعت بیمه کشور روز پانزدهم مهرماه امسال در تالار اجتماعات بیمه مرکزی ایران برگزار شد.

مقررات احتیاطی دقیق و نظارت قوی به جای این محدودیت‌ها از جمله مهمترین نیازها و ابزارهای ایجاد رقابت و آزادی‌سازی در صنعت بیمه است.

دکتر همتی با تأکید بر افزایش نظارت قوی، گفت: با توجه به اینکه نمی‌توان تعهدات بلندمدت را در زمان کوتاهی ارزیابی نمود، باید در صدور مجوزها قدری اغماض کرد، اما به هنگام نظارت این کاستی و اغماض را جبران نمود.

رئیس شورای عالی بیمه با اشاره به جایگزینی سیستم بازاریگر به جای سیستم رقابتی دولتی، اظهار داشت: شرکت‌های بیمه باید به دنبال متنوع ساختن خدمات و پوشش‌های مختلف بیمه باشند. وی در ادامه با یادآوری یک نظریه در علم اقتصاد، تصریح کرد: بازار رقابتی که با دخالت دولت محصور نشده باشد، می‌تواند بیشترین ارزش و حق انتخاب را برای مصرف‌کنندگان ایجاد کند و رفاه ملی را افزایش دهد. کشورهای توسعه‌یافته در طی این مسیر از مواهبی بهره‌مند شده‌اند و ما نیز می‌خواهیم در راه توسعه سیاسی و اقتصادی، خدمات بیمه‌ای را افزایش دهیم و یک صنعت بیمه با نظارت قوی داشته باشیم. اصل در صنعت بیمه، نظارت است.

دکتر همتی خاطرنشان کرد: ما معتقدیم در یک بازار رقابتی، هزینه نهایی باید برابر قیمت باشد تا بنگاه به کارایی برسد و با توجه به اینکه در صنعت بیمه هزینه نهایی مشخص نیست، داده‌های آماری برای تعیین نرخ بسیار مهم است و نبود این آمار خطری جدی برای شرکت‌های تازه تأسیس محسوب می‌شود.

رئیس کل بیمه مرکزی ایران با اشاره به اینکه در صنعت بیمه کشور به لحاظ قوانین مشکلی نداریم، گفت: استانداردهای حسابداری باید مورد بازنگری قرار گیرد، سیستم‌های گزارش‌دهی ضعف بسیاری دارند، تعداد متخصصان به ویژه آکچوئرها و حساب‌رسان در صنعت بیمه بسیار اندک است. اگر نتوانیم این مشکلات را حل کنیم نخواهیم توانست زیرساخت قوی برای صنعت بیمه ایجاد کنیم و بازار رقابتی به وجود آوریم. دکتر همتی با ذکر این نکته که در نبود یک بانک اطلاعاتی معتبر، سخن از رقابت بیشتر در حد حرف باقی می‌ماند، اظهار داشت: بیمه مرکزی و شرکت‌های بیمه باید یک پایگاه اطلاعاتی قوی و معتبر ایجاد نمایند. باید یک پایگاه اطلاعاتی خسارتی ایجاد کرد تا هزینه‌ها و خسارت‌ها به طور شفاف مشخص شود.

وی افزود: امیدواریم با شروع خصوصی‌سازی شرکت‌های بیمه، شاهد شکل‌گیری زیرساخت اصولی در توسعه بیمه باشیم. شرکت‌های بیمه باید در موضوع رقابت به طور جدی به اصول

خود تنظیمی توجه کافی داشته باشند. همچنین سندیکای بیمه‌گران باید با ایجاد زیرساخت‌های آموزشی و تدوین دستورالعمل‌ها، بخشی از وظیفه بیمه مرکزی را برعهده گیرد.

رئیس شورای عالی بیمه درباره رقابت افراطی به شرکت‌های بیمه خصوصی هشدار داد و گفت: رقابت افراطی در جمع‌آوری حق بیمه، مدیریت ضعیف دارایی و مدیریت ضعیف در سرمایه‌گذاری، ضعف مدیریت نقدینگی، و لخرجی

فراوان و هزینه‌های بالای غیرضروری شرکت‌های بیمه مانند دستمزدهای بالا، ضعف حسابداری و گزارش‌ها، ضعف در قراردادهای اتکایی، نرخ‌گذاری نادرست و نبود نظارت بر نمایندگان از دلایل ورشکستگی شرکت‌های بیمه خارجی است.

همچنین در مراسم افتتاحیه دکتر سید صفدر حسینی، وزیر امور اقتصادی و دارایی در سخنانی با اشاره به نقش مهم بیمه در تأمین امنیت جامعه به لحاظ اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، گفت: در حقیقت بیمه، ثبات و امنیت را به ارمغان می‌آورد و امکان نشاط، امید و رضایت خاطر را برای شهروندان، تولیدکنندگان، بازرگانان و اعضای جامعه فراهم می‌کند. وی افزود: در حقیقت ضروری‌ترین عنصر زیرساختی یک توسعه پایدار، وجود یک صنعت بیمه فراگیر، در دسترس، فعال و پویا در عرصه حیات اجتماعی و اقتصادی یک جامعه است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با تأکید بر موفقیت صنعت بازارمحور گفت: زیرساخت اساسی و مهم دستیابی به توسعه‌ای که بتواند کشور را در منطقه در رتبه اول اقتصادی و علمی قرار دهد، وجود یک صنعت بیمه پیشرفته است. زیرا هرچه اندازه اقتصاد بزرگ‌تر شود و کالاهای اقتصادی متنوع‌تری داشته باشد، ابزارهای بیمه‌ای متنوع‌تری را نیز نیاز خواهد داشت.

دکتر حسینی در ادامه با بیان این مطلب که دولت سعی کرده است همپای اصلاحات اقتصادی به عنوان زیرساخت یک حرکت ملی، اقدامات بنیادینی در صنعت بیمه انجام دهد، افزود: در دوره آقای خاتمی اجازه فعالیت به شرکت‌های بیمه خصوصی داده شد و با وجود محدودیت در صدر اصل ۴۴ قانون اساسی

هدفمندی را برای ترویج و توسعه فرهنگ بیمه در بین مردم تهیه کند. وی با یادآوری رسیدن میزان حق بیمه‌های تولیدی صنعت بیمه به ۱۳۰۰ میلیارد تومان با رشد سالانه ۳۹ درصد، اظهار داشت: ارتقاء شاخص نفوذ بیمه از ۵۵ صدم درصد به ۱/۱۲ درصد و کاهش ضریب خسارت از ۷۷ درصد به ۷۲ درصد نیز از دیگر دستاوردهای صنعت بیمه است.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با اشاره به گسترش تعداد نمایندگی‌ها و کارگزاری‌ها از ۸۰۰ مورد به ۶ هزار مورد گفت: با توجه به اینکه ضریب نفوذ بیمه در کشورهای توسعه یافته ۸/۵ درصد و در کشورهای در حال توسعه ۵/۸ درصد است هنوز تا رسیدن به حد مطلوب فاصله داریم و باید تلاش کنیم ضریب نفوذ بیمه را افزایش دهیم.

در نشست اول سمینار که به ریاست دکتر نادر مظلومی برگزار شد، مقاله بهزاد ایثاری، عضو هیئت مدیره شرکت بیمه کارآفرین، با عنوان «رقابت در بازار بیمه از نظریه تا عمل»، مقاله دکتر سعید صحت، عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی، با عنوان «راه‌های توسعه رقابت در بازار بیمه کشور با بهره‌گیری از تجارب ژاپن» و مقاله علی اعظم صمد بیگی و منصور خادم محلی از پژوهشکده بیمه با عنوان «نقش تشکلهای بیمه‌گران برای پیشبرد رقابت سالم در بازار بیمه» ارائه شد.

پس از اقامه نماز و صرف نهار، نشست دوم به ریاست دکتر علی دهقانی و با ارائه مقاله زهرا آقاجانی، پژوهشگر مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، با عنوان «نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در ارتقاء رقابت در صنعت بیمه»، مقاله یونس مظلومی از شرکت بیمه رازی با عنوان «بررسی موانع نهادی و رفتاری توسعه رقابت در بازار بیمه» برگزار شد.

برگزاری میزگرد همراه با پرسش و پاسخ با حضور رئیس کل بیمه مرکزی و مدیران عامل شرکت‌های بیمه و جمع‌بندی سمینار، آخرین نشست بود. این سمینار با اهدای جوایز به ارائه‌دهندگان مقالات به پایان رسید.

با خبرنگاران

دکتر عبدالناصر همتی در حاشیه سمینار و در جمع خبرنگاران گفت: دولت می‌تواند مالکیت

فعالیت بخش خصوصی در صنعت بیمه پذیرفته شد و هم‌اکنون بخش خصوصی سهمی از بازار بیمه کشور را در اختیار دارد. وی با ابراز خوشحالی از مصوبه مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص واگذاری ۶۵ درصد سهام شرکت‌های بیمه دولتی از طریق بورس گفت: ما نیز باید مقدمات را فراهم کنیم تا شرایط رقابت سالمی در بازارهای بیمه کشور فراهم شود و تا زمانی که امکان عمل برای بخش خصوصی فراهم است، بخش دولتی دخالت نکند.

دکتر حسینی با اشاره به موضوع حوادث طبیعی در کشور ادامه داد: با تلاش بیمه مرکزی لایحه تشکیل صندوق بیمه حوادث و بلایای طبیعی تهیه شده و ظرف یک ماه آینده به مجلس شورای اسلامی ارائه خواهد شد. وی افزود: اصلاح قانون بیمه شخص ثالث در دولت تایید و به مجلس ارسال شده است و همچنین پیش‌نویس قانون جدید بیمه در دستور کار دولت قرار دارد.

وزیر امور اقتصادی و دارایی با تاکید بر تأثیرگذاری صنعت بیمه در بازار سرمایه، گفت: بیمه‌ها علاوه بر اینکه برای فعالان اقتصادی امنیت خاطر ایجاد می‌کنند، با حق بیمه‌های دریافتی بر میزان سرمایه‌گذاری کشور نیز افزوده‌اند. به‌گونه‌ای که ارزش روز سرمایه‌گذاری صنعت بیمه تا پایان سال گذشته، ۵۰۰ میلیارد تومان بوده که ۱/۶ درصد از کل سرمایه‌گذاری‌ها در بازار سرمایه کشور را تشکیل می‌دهد.

دکتر حسینی از الزام بیمه مرکزی به تدوین طرح‌های جامع ترویج فرهنگ بیمه خبر داد و گفت: بیمه مرکزی ایران موظف شده است تا با همکاری شرکت‌های بیمه، برنامه جامع و

● **صفدر حسینی:**
ضروری‌ترین عنصر
زیرساختی یک توسعه
پایدار، وجود یک صنعت
بیمه فراگیر، در دسترس،
فعال و پویا در عرصه حیات
اجتماعی و اقتصادی یک
جامعه است

۳۵ درصد از سهام هر یک از شرکت‌های بیمه را که ۶۵ درصد سهام آن به بخش خصوصی واگذار می‌شود، حفظ کند. وی افزود: مجمع تشخیص مصلحت نظام براساس فرمان مقام معظم رهبری و براساس مفاد ذیل اصل ۴۴ سیاست واگذاری ۶۵ درصد از سهام شرکت‌های بیمه را تدوین کرده است.

رئیس کل بیمه مرکزی با اشاره به اینکه این سیاست کلی در قالب اصل ۴۴ قانون اساسی است، اظهار داشت: دولت با واگذاری ۶۵ درصد از سهام شرکت‌های بیمه و در اختیار داشتن ۳۵ درصد آن، عملاً در مجمع فوق‌العاده این بنگاه‌ها دخالت دارد و چگونگی تعیین اسانامه، ادامه کار و خط‌مشی شرکت‌ها در اختیار دولت است.

دکتر همتی با تصریح این مطلب که این اقدامات به نفع رشد اقتصادی کشور است، بیان داشت: این سیاست باعث از بین رفتن انحصار دولت خواهد شد. وی با تأکید بر اینکه روند واگذاری سهام شرکت‌های بیمه شتاب‌زده نخواهد بود، گفت: در بانک و بیمه علت اصلی نظارت بانک مرکزی و بیمه مرکزی، اعمال حاکمیت دولت است.

رئیس کل بیمه مرکزی با بیان اینکه در بیمه هیچگاه انحصار شکل نخواهد گرفت، تصریح کرد: در تمامی شرکت‌های بیمه دنیا، به دلیل وجود سازمان‌های نظارتی قوی، هیچگاه شاهد انحصار در بیمه نبوده‌ایم.

آقای معصوم ضمیری، مدیرعامل بیمه‌آسیا در حاشیه سمینار و در گفت و گو با خبرنگاران با تبریک سالروز صنعت بیمه و ابراز خرسندی از مصوبه اخیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در خصوص واگذاری ۶۵ درصد از سهام شرکت‌های بیمه دولتی، گفت: امیدواریم این دوره‌گذار هرچه زودتر طی شود و شاهد

حضور بیمه‌آسیا در ترکیب جدید بازار بیمه کشور باشیم.

مدیرعامل شرکت بیمه‌آسیا با استقبال از انتخاب موضوع یازدهمین سمینار بیمه به عنوان یک حرکت مدبرانه و دقیق از طرف بیمه مرکزی اظهار داشت: امیدواریم رقابت سازنده و مورد تأیید همه مسئولین صنعت بیمه کشور، به رقابت تخریبی تبدیل نشود. برای این که نوعی رقابت سازنده در بازار بیمه داشته باشیم، شرکت‌های بیمه دولتی و خصوصی، بایستی رعایت اخلاق حرفه‌ای را در دستور کار خود قرار دهند و از آنچه که به رقابت سالم در بازار بیمه لطمه می‌زند، پرهیز کنند.

وی افزود: ما نگرانیم که شرکت‌های خصوصی به پورتفوی کنونی خود بسنده کنند و در سایر رشته‌های بیمه‌ای که سودآوری کمتری دارد، مشارکت نکنند. شرکت‌های خصوصی باید به همان اندازه که از بیمه‌های سودآور سهم می‌گیرند در ارائه بیمه‌های غیر سودآور نیز نقش ایفا کنند.

آقای معصوم ضمیری با اعلام آمادگی بیمه‌آسیا جهت حضور در بازار رقابتی کشور، تصریح کرد: از یک سو بیمه‌آسیا باید نقش خود را در بازار بیمه کشور حفظ کند و از سوی دیگر بایستی همگام با این تغییرات، آمادگی لازم برای حضور مداوم و تأثیرگذار خود را به عنوان یک شرکت بیمه معتبر و قوی در بازار صنعت بیمه کشور فراهم سازد.

مدیرعامل بیمه‌آسیا در پایان با اشاره به لزوم رقابت بین شرکت‌های بیمه دولتی و خصوصی، گفت: شرکت‌های بیمه دولتی در کنار رقابت باید با بخش خصوصی همکاری و از آن حمایت کنند. بیمه‌آسیا برای تطبیق با شرایط جدیدی که به وجود می‌آید، استراتژی نوینی برای تولید آینده خود تدوین کرده است.

همچنین در حاشیه این سمینار خلیل‌زاده، سرپرست شعبه‌های بیمه‌آسیا در استان خراسان، در گفت و گو با خبرنگار روزنامه هدف و اقتصاد گفت: رمز موفقیت در فروش بیمه‌نامه عمر و ایجاد انگیزه برای خرید آن ایجاد اطمینان در بین مردم است. بیمه در قبال وجهی که از مردم می‌گیرد، کاغذی را ارائه می‌کند که یک دنیا امنیت در آن نهفته است و این امنیت را می‌توان تنها با جلب اعتماد به مردم فروخت.

سرپرست شعبه‌های بیمه‌آسیا در استان خراسان در ادامه افزود: به منظور فرهنگ‌سازی و جلب اعتماد مردم، سرپرستی استان خراسان شبکه‌های فروش بسیاری را تشکیل داد و بازاریابان با مراجعه حضوری و ارتباط نزدیک با مردم ضمن آموزش آنها مبادرت به فروش بیمه‌نامه عمر کردند. شهروندان خراسانی استقبال خوبی از این نوع بیمه‌نامه کردند و عمده‌ترین خریداران خانم‌های خانه‌دار بودند.

خلیل‌زاده با اشاره به آغاز فعالیت شرکت‌های بیمه خصوصی، اظهار داشت: واقعیت این است که شروع خوبی داشتیم ولی به‌خاطر همان محدودیت‌های دولتی از شتاب کار کاسته شد و در بعضی موارد موجب توقف کار شد. امید است با خصوصی‌سازی و واگذاری این سهام به بخش غیردولتی در ارائه طرح‌های نوین بیمه‌ای موفق باشیم.

● دکتر همتی: بیمه مرکزی و شرکت‌های بیمه باید یک پایگاه اطلاعاتی قوی و معتبر ایجاد نمایند تا هزینه‌ها و خسارت‌ها به طور شفاف مشخص شود
● ضمیری: بیمه آسیا برای تطبیق با شرایط جدیدی که به وجود می‌آید، استراتژی نوینی برای تولید آینده خود تدوین کرده است